

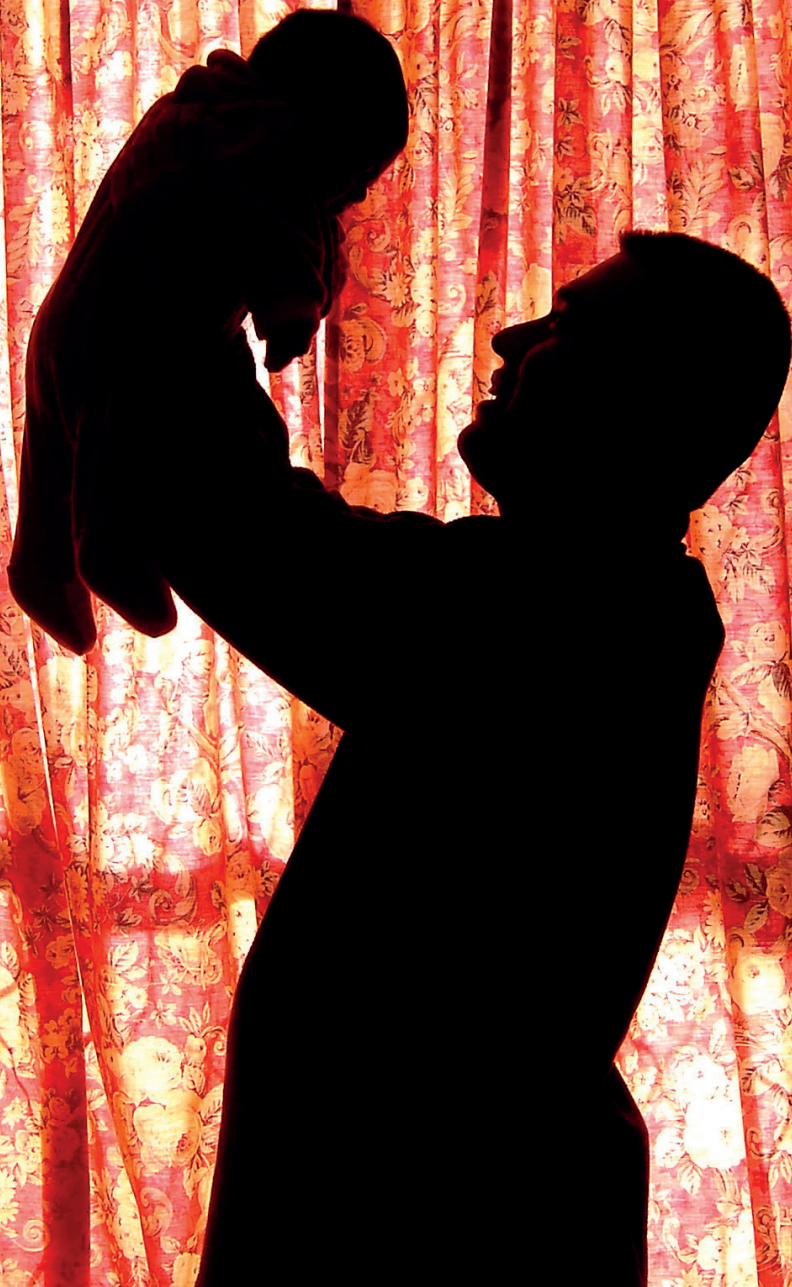
nn *

počinitelj *

*nn - skraćenica od
latinskog nomen nescio
označava nepoznatu
osobu, nepoznatog
počinitelja

SIGURNIJI STAN

Provala u stan drski je napad na privatnost i snažan stres. Tim kažnjivim činom, osim materijalnog gubitka, žrtvu pogađa osjećaj nesigurnosti i bespomoćnosti s mogućim psihičkim posljedicama.

Policijska iskustva ukazuju da se od provala možemo zaštititi.

KAKO?

Sredstva tehničke zaštite pridonose da provala završi samo na pokušaju. Ne zaboravite, provalnicima će „posao“ otežati savjesni i sumnjičavi susjedi koji će ih u pokušaju provale sigurno odvratiti od čina.

I Vi ste nečiji susjed, zar ne?

Svrha ove brošure je pomoći Vam savjetima u zaštiti Vašeg doma ili poslovnog prostora.

Brošura je opća uputa i ne može zamijeniti osobno savjetovanje koje Vam mogu dati policijski stručnjaci na terenu, u Vašem domu ili poslovnom prostoru, što policija nudi *besplatno*.

UOBIČAJENE ZABLUDE

„PROVALE SE DOGAĐAJU NEKOM DRUGOME“

Mnogi podcjenjuju vrijednost vlastitog doma, misleći kako je provalniku njihov stan nezanimljiv kao meta provale. Većina građana misli kako se provale događaju drugima.

Zabluda!

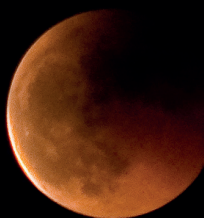

Provalnici se uvijek nadaju izdašnom plijenu, a za metu biraju nezaštićene objekte, ulazna i balkonska vrata, prozore i slične nezaštićene otvore. Jer provalnici obično traže pogodna mjesta za provalu, udaljene prostore, stanove i kuće na osami gdje mogu neometano „operirati“, što im i jest čest povod za provalu.

„PROVALNICI PROVALJUJU NOĆU“

Noć je idealan dio dana za provale.

Zabluda!

Jer provalnici često provaljuju i danju, pomno prateći kad nema nikoga u stanu na dulje pa i kraće vrijeme, kad su ukućani na poslu, u kupovini ili školi, na šetnji, kod susjeda ili liječnika... Načini provjere su različiti i domišljati. Neki provalnici ne libe se provaliti ako su ukućani u kući.

Obično se drže krilatice „Prilika čini lopova“. Dostatan je tren da se odluče stupiti u akciju.

„KAD SE NAMJERE, NIŠTA NE POMAŽE“

Većina provalnika takozvani su *situacijski provalnici*, što znači da se, u pravilu, za provalu ne pripremaju planski, već intuitivno.

Dobro je znati!

U takvim okolnostima sigurnosna tehnika ima zadatak provalnicima produljiti „*vrijeme rada*“, otežati im provalu. Što je dulje vrijeme njihova pokušaja da provale, to je veća vjerojatnost da će biti ometeni ili otkriveni.

„PROVALNIKA TREBA ZADRŽATI“

Zabluda!

Provalnici ne žele biti otkriveni i izbjegavaju svaki susret.

Uočite li provalnika ili na njega naletite, ne stanite mu na put. Ne izigravajte heroja jer bi konačan ishod susreta mogao biti koban.

U slučaju provale, ništa ne dirajte, već što prije o provali obavijestite policiju. Ne uništavajte

tragove - otisci prstiju, vlakna, biološki tragovi *nijemi su svjedoci* o provalniku... Ako ste na njega naletjeli, a on pobjegao, pokušajte što detaljnije dati njegov opis (dob, visina, izgled, posebna obilježja, odjeća i druge pojedinosti).

Svaka je pojedinost bitna.

„DOSTATAN JE DOBAR ALARM“

Zabluda!

Preduvjet za učinkovitu zaštitu od provale mehanička je zaštita - zaštitni mehanizmi na vratima i prozorima. Dojavni sustav ne sprječava provalu. Alarmni sustav tek dojavljuje da se nešto sumnjivo događa u neposrednom okruženju i u funkciji je prevencije jer provalnika djelomice sputava u nakani i povećava rizik da će biti otkriven.

„OSIGURALI SMO STAN“

Zabluda!

Osiguranje stana ili poslovnog prostora zasigurno jamči određenu sigurnost. Međutim, upitno je može li osiguranje nadoknaditi baš svaku vrijednost, dragu uspomenu, izgubljeni osjećaj sigurnosti ili psihičke posljedice koje se javljaju nakon provale.

NE ZANEMARITE!

„Dobar susjed - siguran stan“

Policija ne može spriječiti sve kažnjive radnje jer fizički ne može biti na svakome mjestu.

Ali živimo i djelujemo u nekom okruženju – poslovnom ili privatnom pa nam susjedi mogu biti dragocjeni u prevenciji kažnjivih radnji.

Njeguajte dobrosusjedske odnose, gradite most tolerancije i međusobnog poštivanja. Ne čekajte da vam susjedi prvi pristupe. Zastanite, upoznajte se, razmijenite telefonske brojeve.

Sigurno je da kod pažljivih susjeda provalnici i prevaranti imaju minimalne izgleda.

„Prevencija povezuje“

Policijska prevencija po svojoj prirodi pridonosi povezivanju osoba, službi i institucija, što upućuje na komunikaciju i razmjenu obavijesti i saznanja, prijenos iskustava i ideja, što u konačnici pridonosi boljoj sigurnosti. Nastojite stoga u neposrednom okruženju graditi dobre međusobne odnose, toleranciju i budite proaktivni. Spomenuti savjeti zasigurno će povećati subjektivni osjećaj sigurnosti u zajednici.

SAVJETUJEMO

192

- Uočavajte nepoznate i sumnjive osobe.
- Uočite li nepoznatu osobu u objektu ili se s njom susretnete započnite s njom razgovor, što će je sigurno odvratiti od sumnjive nakane.
- Razgovor možete započeti jednostavnim pitanjem: „*Oprostite, trebate li kakvu pomoć*“ ili „*Tražite li koga!*“ ili „*Jeste li vi iz službe za...*“
- U neposrednom susretu s njima pokušajte uočiti i zapamtiti pojedinosti (način odijevanja, govora, hoda, tjelesna obilježja, dob...).
- Glavni ulaz u zgradi ili kući / stanu zaključavajte i danju (poželjno je da se vrata ne mogu otvoriti bez ključa).
- Obvezno provjerite i pogledajte osobu koja želi da joj otvorite vrata stana.
- U slučaju opasnosti nazovite „**192**“.
- Ispraznite poštu iz sandučića u stanovima gdje dulje vrijeme nema nikoga u stanu kako se ne bi stekao dojam da je stan prazan.

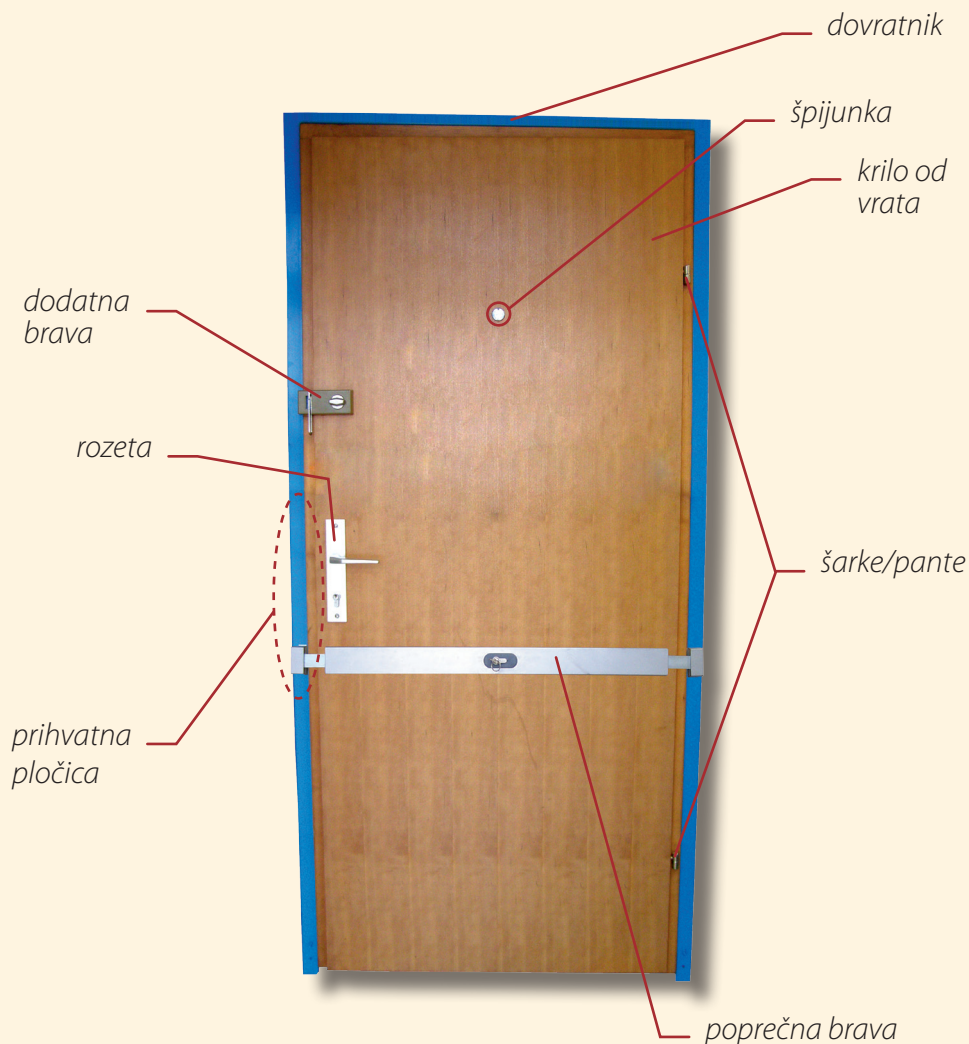

SIGURNOST S TEHNIČKOG ASPEKTA

VRATA

Tehnička sigurnost kreće od ulaznih vrata stana / kuće / poslovnog prostora. Ako ulazna vrata stana / poslovnog prostora ispunjavaju zahtjeve određene klase otpornost (minimalno Wiederstands Klasse - WK 2), tada pružaju visok stupanj sigurnosti i na njima nisu potrebne dopunske preinake i nadogradnje.

Nadogradnja

Ako vrata nemaju propisane sigurnosne standarde, na vratima se mogu nadograditi određeni dijelovi i mehanizmi čime se poboljšava njihova otpornost. Nadogradnja se mora odnositi na okvir i krilo vrata, bravu, cilindrični uložak, prihvatnu pločicu i dopunske brave.

prihvatna pločica

Stručna ugradnja

Imajte na umu, kako sve može pasti u vodu ako vrata nisu propisno i sigurno ugrađena, a isto vrijedi i za dopunske mehanizme koji se nadograđuju.

Dovratnik i krilo vrata

Okvir vrata treba biti mehanički čvrsto povezan sa zidom s više vezujućih limova debljine 3 milimetra, koji se ne samo montažnom pjenom već i vijcima učvršćuju u zid, što je najbolji način. Željezni okovi (šarke ili pante) moraju biti velike čvrstoće, a preporučljivo je ugraditi i metalne osigurače kako bi se spriječilo potiskivanje ili podizanje krila vrata. Tanja i slabija krila vrata treba pojačati ili zamijeniti s masivnim ili punim drvom debljine najmanje 40 milimetra.

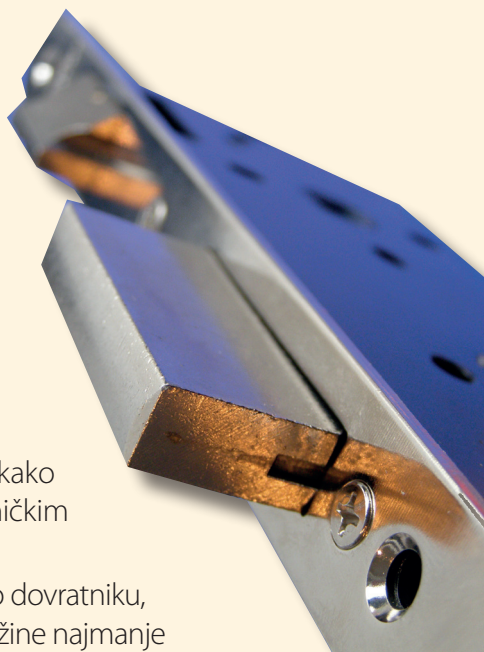

Brava - cilindrični uložak - prihvatna pločica - zaštitna rozeta

Za bravu je bitno da udovoljava određenom standardu (DIN 18251), a posebno se traži da je na njoj zasun (zapor, jezičak) otporan na savijanje i lomljenje.

I cilindrični uložak treba udovoljavati određenom standardu / klasi otpornosti (WK 2 ili 3), što jamči njegovu otpornost na lomljenje i bušenje. Pritom je bitno da se vanjski dio cilindričnog uložka zaštiti čvrstom metalnom pločicom, takozvanom *ukrasnom rozetom*, debljine i do deset i više milimetara, kako bi se onemogućilo njegovo lomljenje provalničkim alatom.

Prihvatna pločica na drvenom okviru, odnosno dovratniku, treba biti debljine najmanje dva milimetra i dužine najmanje 200 milimetara te učvršćena vijcima visoke čvrstoće. Ako se radi o drvenom dovratniku, vijci bi trebali biti dugački i do 100 milimetara čime se maksimalno otežava nasilan ulazak u stan.

Obična rozeta

Sigurnosna rozeta

Dopunska brava ili višestruko zaključavanje

Dopunska brava povećava sigurnost i omogućava djelomično otvaranje vratnog krila kako bi se sigurno ostvarila komunikacija s osobom koja stoji pred vratima.

Poprečna brava

Pored navedenih mogućnosti nadogradnje, vaša se vrata mogu osigurati na dobar način i nadogradnjom poprečne brave. Nadogradnjom takve brave u pravilu nisu potrebni dopunski mehanizmi, uz uvjet da krilo od vrata ima određenu čvrstoću, da je ona postavljena odmah ispod serijske brave i da je na njoj s vanjske strane cilindrični uložak zaštićen metalnom rozetom kako bi se onemogućilo njegovo lomljenje.

SPOREDNA ULAZNA VRATA ILI STRAŽNJA VRATA

Za njih također vrijedi pravilo da moraju biti osigurana isto kao i glavna ulazna vrata. Dakle, mogu se pojačati poprečnom bravom ili poprečnim čeličnim profilom s unutarnje strane.

„Špijunka“, rasvjeta i videointerfon

Ugradnjom takozvane *špijunkte* na ulaznim vratima možemo vidjeti osobu koja stoji pred vratima, stoga takva ugradnja također podiže stupanj sigurnosti.

Ne zanemarite i instalaciju optimalne rasvjete ispred ulaza.

Ispred ulaznih vrata ugradite rasvjetu sa senzorom (min. 180 st. kut) kako bi vidjeli tko prilazi, a kad otvarate vrata, onda to obvezno činite s graničnikom kako osoba ne bi mogla nasilno ući u stan.

Za vašu sigurnost koristan je i *interfon* kako bi provjerili tko dolazi. Najbolje rješenje jest interfon u kombinaciji s videokamerom. Takvi uređaji imaju poseban značaj u zgradama s više stanova jer se tako sprječava ulazak nepoznatih osoba u zgradu.

OSAM „ZLATNIH SAVJETA“

- Zaključavajte vrata i prozore i prilikom kraće odsutnosti.
- Ako izgubite ključ, obvezno i što prije zamijenite cilindrične uloške.
- Napuštate li dom / poslovni prostor na kraće vrijeme, vrata valja zaključati (zaokrenuti ključem dvaput), a ne samo „povući“ vrata.
- Ključ od kuće / poslovnog prostora ne skrivajte i ne spremajte ispod otirača, lončanica i sličnih mjesta.
- Rolete spuštajte samo noću. Ne spuštajte ih danju jer spuštene rolete najčešće ukazuju na odsutnost ukućana.
- Ako su vrata u kombinaciji sa staklom, ključ ne ostavljajte u bravi jer provalnik razbijanjem stakla može doći do ključa i jednostavno otključati vrata.
- **POZORI!** Otklopljeni prozori su za provalnike otvoreni prozori!
- Na zvuk zvona na vratima, vrata ne otvarajte bez razmišljanja. Nepoznatim osobama pokažite jasnu sumnjičavost. Prije otvaranja vrata pogledajte kroz „špijunku“ i graničnik na vratima.

PROZORI I BALKONSKA VRATA

Kad su posrijedi kuće prizemnice ili stambene zgrade s prizemljem, prozorima i balkonskim vratima valja posvetiti posebnu pozornost. Prozori i balkonska vrata trebaju biti određenog standarda i klase otpornosti (WK 2) jer tako pružaju dobru zaštitu od provale. Takvi prozori nemaju slabih točaka kod okvira, krila i okova.

Nadogradnja

Zaštita od provala kod prozora i balkonskih vrata može se povećati ugradnjom dopunskih mehanizama. Ugradnjom dopunskih okova s bravom koja se može zaključati podiže se stupanj sigurnosti, a preporuča se i nadogradnja mehanizma koji sprječava podizanje krila prozora.

Čelične rešetke

U prizemnim dijelovima objekta učinkovita se zaštita može postići ugradnjom čeličnih rešetki koje su dobra zaštita samo kad su pravilno povezane sa zidom.

Roletе

Klasične rolete nisu zaštita od provalе, već samo zaštita od sunca i neželjenih i znatiželjnih pogleda. Djelomičnu zaštitu pružale bi kad bi bile zaštićene od podizanja. Ako se ugrade rolete koje pružaju stanovitu zaštitu, trebaju biti spuštene kako bi provalniku, istina zakratko, pružile otpor.

Podrumski prozori

Na podrumskim prozorima zaštitni šaht, odnosno rešetke koja trebaju biti fiksirana od podizanja, mogu biti dobra zaštita.

Alarm, videonadzor i dojavljivači pokreta

Mehanička zaštita imperativ je u zaštiti od provale pod uvjetom da je smisleno postavljena. Elektronska zaštita dopunska je zaštita jer ona ne sprječava provalu, ali osigurava dojavu o „nepozvanom gostu“, i sputava ga u provali. Odlučite li se za takvu zaštitu, ne zaboravite da izvođač radova treba imati odgovarajući certifikat.

Ugradnja

Postavljanje elektronske zaštite obavljaju isključivo stručne osobe koje za obavljen rad moraju dati pisano jamstvo o pouzdanosti ugrađena sustava.

Metode elektronske zaštite:

- na vratima i prozorima postavljaju se kontakti / senzori koji signaliziraju otvaranje (vanjsko);
- postavljaju se i dojavljivači pokreta koji signaliziraju kretanje unutar prostora (unutarnje);
- videonadzorom snima se određeni prostor, a podaci se za određeno vrijeme automatski spremaju na snimaču.

Jedna od prednosti vanjskog osiguranja kuće / stana / poslovnog prostora jest što se alarm aktivira i prije nego što je provalnik provalio, što je jamstvo više da će odustati od nakane.

Vrste alarma:

- akustički i optički alarm (uplaši provalnika i pobuditi susjede);
- tihi alarm koji dojavljuje Vama ili zaštitarskoj službi;

- kombinacija jedne i druge mogućnosti.

Lažni alarm

Često bezrazložno uključivanje alarma smanjuje njegovu vjerodostojnost pa se dogodi da:

- u stvarnoj potrebi izostaje reakcija i brzina;
- izaziva ljutnju angažiranih službenih osoba i povećava troškove intervencije.

- Izbjegavajte gust i zapušten zeleniš neposredno uz kuću, zgradu, poslovni prostor...

- Otežajte pristup u dvorište odgovarajućom ogradom.

- Ne dopustite da se preko stabala može popeti na balkone i slične površine.

Potencijalnom provalniku vanjska rasvjeta djeluje zbunjujuće i odbijajuće iako ona ne zamjenjuje tehničko osiguranje.

POZOR! Postoji i mogućnost paljenja rasvjetе na pokret.

Vanjske utičnice za struju trebaju biti tako postavljene da se mogu isključiti. Ne omogućite provalniku da se njima koristi.

Vrijedni predmeti

Vrijedni predmeti, osobito važni dokumenti, dragocjenosti (zlatnina, srebrnina, skupa bižuterija) koji se ne koriste svakodnevno najsigurnije je držati u bankarskom sefu.

Kućni sef

Štedne knjižice, gotovinu, nakit i slične vrijednosti koje želite imati kod kuće uputno je držati u kućnom sefu. Sef mora zadovoljavati određenim standardima i biti dobro učvršćen odgovarajućim vijcima na zidu ili podu.

Valja ga pohraniti na neko skriveno mjesto za koje zna samo jedna osoba.

AKO STE POSJEDNIK VRIJEDNIH PREDMETA ILI PREDMETA OSOBNE VRIJEDNOSTI, VAŽNO JE DA:

- trajno označite svaki predmet ili vrijednost samo vama znanim načinom;
- popišite ih i opišite (bitne podatke);
- popis vrijednih predmeta pohranite na sigurno i dobro ga čuvajte;
- vrijedne predmete fotografirajte u boji, a fotografije čuvajte s popisom.

Iskoristite i profitirajte od našeg iskustva.

Na vašoj smo strani. Želimo da živite sigurnije.

www.zagrebacka.policija.hr